

gemeente
Haarlemmermeer

De leden van de gemeenteraad van Haarlemmermeer

Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
Hoofddorp
Telefoon 0900 1852
Telefax 023 563 95 50

Contactpersoon	Openbare Orde en Veiligheid
Doorkiesnummer	mw. mr. A. Hoogeveen
Uw brief	023 - 567 6826
Ons kenmerk	-
Bijlage(n)	14.069578 2014/4191
Onderwerp	Geen
	landelijke ontwikkelingen preventieve brandweezorg en Brandveilig Leven

Verzenddatum
28 JAN. 2014

Geachte heer, mevrouw,

Tijdens de raadsessie op 6 juni 2013 hebben wij afgesproken te rapporteren over landelijke ontwikkelingen als het gaat om het investeren in de preventieve brandweezorg. Op uw verzoek gaan we daarbij ook in op de vraag hoe in de Veiligheidsregio Kennemerland en de gemeente Haarlemmermeer meer handen en voeten gegeven kan worden aan Brandveilig Leven.

Landelijke ontwikkelingen

Goede brandweezorg vraagt om een integrale aanpak van alle aspecten die te maken hebben met brandveiligheid: pro-actie (vergunningen), brandpreventie (voorlichting), snellere ontdekking van de brand (rookmelders) en zelfredzaamheid van burgers en bedrijven.

De wetgever legt echter de focus op de repressieve brandweezorg en specifiek daarbinnen de opkomsttijden. Landelijk speelt al een aantal jaar de vraag of dit terecht is. Een situatie waarbij een brand zich soms tientallen minuten kan ontwikkelen alvorens deze gemeld wordt, kan namelijk niet meer worden gecompenseerd met strakke opkomsttijden. Ook de Inspectie Veiligheid en Justitie steunt deze zienswijze door te stellen dat "door de sterke focus op opkomsttijden het noodzakelijke evenwicht tussen de preventieve en repressieve brandweezorg onderbelicht raakt en aan opkomsttijd wellicht een bovenmatig groot belang wordt toegekend" (Inspectierapport 'Ter Plaatse', juni 2012).

De Inspectie Veiligheid en Justitie geeft aan dat meer positief resultaat wordt bereikt, wanneer meer wordt geïnvesteerd in de voorkant van de veiligheidsketen (preventie). De minister van Veiligheid en Justitie heeft in zijn beleidsreactie aangegeven dat hij de opvatting deelt dat de opkomsttijden slechts één van de aspecten is van brandweezorg.

Het Veiligheidsberaad (de 25 voorzitters van de veiligheidsregio's) is ook kritisch op de huidige focus op repressieve brandweezorg en geeft aan dat preventieve brandweezorg minstens zo belangrijk is. Het Veiligheidsberaad heeft daarom onderzoek laten uitvoeren naar de relatie tussen opkomsttijden en brandveiligheid. Zoals aangegeven zijn opkomsttijden op dit moment de enige wettelijke indicator voor prestaties van de brandweer. Dat is onterecht, aldus het door TNO uitgevoerde onderzoek 'RemBrand fase 1' (www.veiligheidsberaad.nl).

De onderzoekers concluderen twee zaken.

Ten eerste zijn redenen voor de huidige normtijden voor de opkomsttijden van de brandweer (5, 6, 8 en 10 minuten) niet te achterhalen. De eerste set opkomsttijden dateert uit 1966.

Deze zijn wel steeds overgenomen maar nooit wetenschappelijk onderbouwd.

Ten tweede geeft de snelheid van het ter plaatse zijn geen garanties voor het scheppen van een veiligere leefomgeving. Sterker nog, "te veel focus op normtijden is een onevenwichtige samenstelling van genormeerde targets en kan tot onwenselijk gedrag leiden", aldus de onderzoekers. TNO vergeleek de situatie in Nederland met die van Duitsland en Engeland en kwam tot de conclusie dat in die landen opkomsttijden niet de hoofdrol spelen, zoals hier, maar een bijrol.

Naast de constatering dat de huidige wettelijke eisen de lading niet dekken, ziet TNO wel ruimte voor een oplossing. Die oplossing komt in de vorm van het Brandweermodel. Het is afgeleid van een wetenschappelijk bewezen model dat effecten op de maatschappij en resultaten van beleidsmaatregelen meet.

Het TNO-rapport vormt de basis voor een alternatieve werkwijze waarbij de inzet voor het voorkomen en bestrijden van brand met elkaar in balans zijn. Daarbij merkt het Veiligheidsberaad op dat de huidige rol van de brandweer als maatschappelijk vangnet - met een goede infrastructuur aan uitrukposten in de samenleving - niet ter discussie staat.

De vervolgstap op het TNO-onderzoek is dat de Raad van Regionaal Commandanten in opdracht van het Veiligheidsberaad de uitkomsten van het onderzoek gebruiken in RemBrand fase 2. In december 2014 worden de resultaten van fase 2 verwacht.

Tegelijkertijd is de brandweer landelijk bezig geweest een nieuw bedrijfsmodel te ontwikkelen. Door middel van een 'strategische reis' heeft de brandweer in opdracht van de Raad van Regionaal Commandanten een ontwikkelrichting naar een nieuwe brandweer bepaald. De brandweer wil graag blijven meewerken aan het terugdringen van het aantal branden en slachtoffers, maar met repressie alleen lukt dat niet meer. Daarom gaat de brandweer zich meer richten op het voorkomen van branden. Zelfredzaamheid en brandveiligheidsbewustzijn van burgers is daarvoor noodzakelijk. De brandweer staat aan de vooravond van een nieuwe toekomst, aldus de Regionaal Commandanten.

Veiligheidsregio

Ook brandweer Kennemerland hanteert deze visie en wil brandveiligheid in de regio Kennemerland verbeteren door het veiligheidsbewustzijn en de zelfredzaamheid van de inwoners en bedrijven te stimuleren. Samen met de gemeente Haarlemmermeer heeft de brandweer meerdere projecten gedaan (zie hierna).

In december 2013 heeft het bestuur van de veiligheidsregio besloten extra budget vrij te maken voor pro-actie en preventie. Dit extra budget wordt o.a. aangewend voor de uitvoering van Brandveilig Leven. Op dit moment is de insteek dat het team zal bestaan uit één adviseur en twee voorlichters. In de tweede helft van 2014 zal een beleidsplan worden opgesteld over Brandveilig Leven. Hierbij merken wij wel op, dat deze taak, net als andere VRK-taken, in beschouwing kan worden genomen bij een eventuele bezuinigingsronde voor 2015.

Gemeente

Binnen de gemeente Haarlemmermeer is Brandveilig Leven in 2011 gestart. Tijdens de projecten hebben we ingezet op het vergroten van bewustwording, het aanbieden van brandveiligheidschecks in woningen en het beschikbaar stellen van rookmelders.

Het eerste project vond plaats in Abbenes, Buitenkaag, Burgerveen, Leimuiderbrug en Weteringbrug. In het raadsvoorstel over de brandweezorg in Haarlemmermeer-Zuid (bouw nieuwe kazerne Nieuw-Vennep, nr. 2009.0008912) is toegelicht dat de repressieve dekking in de zuidelijke kernen niet tegen aanvaardbare kosten naar een voldoende niveau te brengen was. Wij wilden ons echter wel inspannen om in de zuidelijke kernen de brandweezorg te verbeteren. In totaal hebben de brandweerininspecteurs 960 rookmelders geplaatst in 482 woningen. De brandweer heeft nieuwe rookmelders geplaatst indien:

- er geen rookmelder aanwezig was;
- wel rookmelders aanwezig waren, maar te weinig;
- wel rookmelders aanwezig waren, maar deze zo oud waren dat het verantwoord was om een nieuwe rookmelder te plaatsen.

Het veiligheidsbewustzijn werd ook gemeten. Het project zorgde voor een stijging van het aantal bewoners met een goed bewustzijn van maar liefst 39%. Na de inspecties hadden in totaal 1339 van de 1536 bewoners een goed bewustzijn. Dit kwam neer op 87%.

Het tweede project Brandveilig Leven werd gestart in november 2012. Dit keer gericht op de particuliere risicowoningen verspreid over Haarlemmermeer. Met particuliere risicowoningen doelen we op de woningen die na de brand aan de Koning Willen I-laan in Hoofddorp in 2008 zijn geïdentificeerd als mogelijke woningen waar brand via de dakconstructie naar andere (naastgelegen) woningen kan overslaan. De brandweer heeft 801 huizen voorzien van een veiligheidsadvies. Daarnaast hebben de brandweerininspecteurs 1061 rookmelders geplaatst in 569 woningen. Het veiligheidsbewustzijn was hoog bij de doelgroep. De drie laagst scorende factoren waren: afwerking woning, inrichting vuurbelasting en geen vluchtplan.

In februari 2014 start het derde project. De doelgroep zal dit keer zijn: zelfstandig wonende mensen met een beperking qua mobiliteit, die vanuit de gemeente een voorziening hebben gekregen (denk aan traplift, scootmobiel, rolstoel of woningaanpassing). Ook bij deze groep is het van belang om het brandveiligheidsbewustzijn te verhogen en de vluchttijd bij brand te verlengen.

Daarnaast is de brandweer op verzoek van de gemeente in september 2013 begonnen aan het houden van ontruimingsoefeningen bij instellingen voor niet-zelfredzamen. Dit zijn instellingen waar de gebruikers (meestal bewoners) geholpen moeten worden door BHV-ers, zorgverleners en/of ander personeel om bij brand (ontruiming) een veilige plaats te bereiken. Het doel van het houden van een ontruimingsoefening bij een instelling is het verhogen van het brandveiligheidsniveau, door de gebruikers zich meer bewust te laten worden van de praktische kant van ontruimen. Een afgeleide hiervan is dat de gebruikers van een object ervoor zorgen dat er een gebouwweigen ontruimingsplan is dat deel uit maakt van een vanzelfsprekend verbetertraject, ook wel Plan Do Check Act-cyclus genoemd. Tevens leert de brandweer de kwetsbare objecten beter kennen, niet alleen van buiten maar ook van binnen. De planvorming van de brandweer wordt hierbij aan de praktijk getoetst. Het project loopt tot eind 2014 en we zullen 115 instellingen aanbieden om samen met de brandweer een ontruimingsoefening te houden.

Hoe verder met Brandveilig Leven?

Zoals aangegeven gaan in Haarlemmermeer in 2014 twee projecten gericht op het veiligheidsbewustzijn lopen. Daarnaast komen er vanuit de veiligheidsregio voorstellen over het breder uitrollen van Brandveilig Leven. Via het Integraal Veiligheidsbeleid 2015 – 2018 wordt u hier nader over geïnformeerd.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
de secretaris,

drs. C.H.J. Brugman

drs. Th.L.N. Weterings